

כף של זהב | כ' חשוון

ניצוצות מתורת הגאון החסיד המקובל רבי לוי יצחק שניאורסון, אביו של כבוד קדשת אדמו"ר נשיא דורנו

רשת אחלי יסוף יצחק ליובאוויטש
בנשיאות כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש

רשת וינון חב"ד בארץ ישראל

הקשר בין הרבי הרש"ב ליששכר בן יעקב

הקדמה:

כ' במרחשון – התאריך בו אנו נמצאים היום – הנו יום הולדתו של רבי שלום דב בער שניאורסון, האדמו"ר החמישי בשושלת רבותינו נשיאינו – המכנה בראשי תבות "הרבי הרש"ב". נאה ביותר ביום זה להביא מדברי תלמידו, הגאון המקבל רבי לוי יצחק, "שהיה מסור ונתון אליו (=לרש"ב) בתכלית" (כדברי הרבי נשיא דורנו באחת משיחותיו על הקשר ביניהם).

יששכר על שם שלוש פעמים שכר

בעת חגיגות 'חנכת המשכן' הקריבו הנשיאים בכל יום קרבנות לרגל המאורע, כל יום – מא' ועד ל"ב ניסן – זכה להקריב נשיא שבט אחר. ביום ב' בניסן (שהוא יום ההולא של הרבי הרש"ב!), הקריב הנשיא של שבט יששכר – נתנאל בן צינור.

כשהתורה מספרת בחמש בראשית (פרק ל, פסוקים טז-יח) על לידתו של יששכר היא מגלה לנו שנקרא כך על שם ה'שכר' והיא מזכירה שם שלוש פעמים את המלה 'שכר':

שתי פעמים בקשר ל'דודאים' שנתנה לאה לרחל: "ותאמר אלי תבוא, כי שכר שכרתיך בדודאי בני" – בשכר ה'דודאים' זכתה ביששכר.

ופעם שלישית שמזכר הלשון 'שכר', על שנתנה ליעקב את שפחתה, זלפה, שיתחתן איתה, ועל ידי כך זכתה ללדת את יששכר (וילדים נוספים). ובלשון הפסוק: "ותאמר לאה, נתן אלקים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי".

ההקבלה בין יששכר המשלש לתורה המשלשת

על יששכר ועל שבטו מספרת התורה שהיו יושבים ועוסקים בתורה כל היום. הם היו סמל ודגמה ללומדי תורה, והם אלה שגם יעצו לנשיאי השבטים אילו קרבנות לנדב בחנכת המשכן.

ומסביר רבי לוי יצחק: כשם ש'יששכר' קרוי על שם שלושה סוגי שכר, כך גם ה'תורה' – תורתו של יששכר – מחלקת לשלושה חלקים בתוך חלקיה השונים של התורה:

ה'תורה שבכתב' (השלימו, בודאי יודעים אתם):

_____ (1)

_____ (2)

_____ (3)

ה'תורה שבעל פה' – שלשת חלקיה הם:

(1) משנה על ששת סדריה – אלו דברי התנאים.

(2) ברייתא – דברי תנאים שלא הכנסו לתוך ששת סדרי המשנה.

(3) גמרא – דברי האמוראים המסבירים את המשניות.

חלקה נוספת של התורה לשלוש:

(1) רזין דרזין – סודי הסודות שבתורה.

(2) רזין – סודות התורה.

(3) תורת ה'נגלה'.

ומוסיף רבי לוי יצחק דבר מענין, שגם בכל ערב שבת אומרים את פרשת השבוע בצורה משלשת... התדעו כיצד? – בעת שאנו אומרים את הפרשה 'שנים מקרא ואחד תרגום'!
 וכך הוא מסביר: 'שנים מקרא' מקביל ל'שכר שכרתיך' – שתי פעמים 'שכר'. 'אחד תרגום' מקביל ל'שכרי' – פעם אחת 'שכר'.

וכעת נדע מהו השלוש של הרבי הרש"ב...

ומכאן הקשר הנפלא בין יששכר לרבי הרש"ב (שכאמור יום הסתלקותו ב' בניסן, זהו יום הקרבת קרבנותיו של נשיא יששכר):

(1) שמו הראשון 'שלום' רומז על לומדי התורה: על הפסוק "ורב שלום בנך" (ישעיהו נד, יג), אמרו חז"ל (ברכות סד, ועוד): "אל תקרי בנך, אלא בונך", המדבר על לומדי התורה.

(2) שמו המלא מרכב משלושה שמות "שלום דב בער", מקביל ל'שנים מקרא ואחד תרגום':

ה'שנים מקרא' בהשואה לשני שמותיו בלשון הקדש "שלום דב".

וה'אחד תרגום' בהשואה לשמו בתרגום לשפת האידיש "בער".

ולסיום, קשר מספרי מרתק...

משימה: חשבו כמה סך-הכל הגימטריא של שמו הקדוש:

שלום=376 + דוב=12 + בער=272.

סך הכל: = _____.

בספר התהלים (צא, א) מופיע הפסוק "ישב בסתר עליון". בתורת הקבלה מובא ש"סתר" היא דרגת "ג' רישין דכתר" (=שלושת ראשי הכתר) והיא השגשג של ה'שנים מקרא ואחד תרגום' שיחד הם שלוש.

נמשיך במשימה: חשבו כמה היא הגימטריא של המלה "סתר"?

צדקתם! "סתר" = 660.

אכן דרגת ה"סתר" הכוללת שלוש דרגות, היא כמספר שלושת שמותיו של בעל יום ההלדת רבי "שלום דב בער". (לקוטי לוי יצחק, אגרות קדש, עמוד שצה)

– ספר הרב החסיד ר' אלכסנדר בן-נון כי כש'ששה בבית רבי לוי-יצחק ביקטרינוסלב, בקש ממנו פעם הרב להוריד עבודו כך: גמרא מאחד הארזונות העליונים. בעודו מוריד את הספר, ראה במדף העליון את כתב הסמיכה של ר' חיים מבריסק לרבי לוי-יצחק – שוכב על המדף.

בכתב הסמיכה כתב ר' חיים שבחיים רבים על רבי לוי-יצחק ובין היתר ציין כי אם יניחו את המסמך (רבי לוי-יצחק) בכף מאזנים אחת ובכף השנייה יניחו מלוא הכף זהב טהור – יכריע רבי לוי-יצחק את הכף...
 את הכף...